

REGULERINGSKOMMISSIE VOOR ENERGIE IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

BESLISSING (BRUGEL-BESLISSING-20241218-301)

betreffende de aanvraag tot erkenning van het innovatief project van VIVAQUA 'Studie en karakterisering van de verschillende compartimenten in de watervoerende lagen van de Henevallei in de context van een PFAS-vervuiling'

opgesteld op basis van de toepasselijke tariefmethodologie 'Water' voor de periode 2022-2027

18/12/2024

Inhoudsopgave

1	Juridische grondslag.....	3
2	Verloop van de procedure.....	4
3	Inhoud van de aanvraag van VIVAQUA.....	4
4	Standpunt van BRUGEL ten opzichte van de door VIVAQUA geformuleerde vraag.....	5
4.1	Context van de aanvraag.....	5
4.2	Inhoud van de aanvraag.....	5
4.2.1	Innoverend karakter van het project.....	5
4.2.2	De investeringsbedragen en/of de bijkomende kosten.....	5
4.2.3	Uitvoering van het project.....	6
4.3	Opvolgings- en controlemodaliteiten van BRUGEL.....	7
5	Beslissing.....	8
6	Algemeen voorbehoud.....	8
7	Beroep.....	8

I Juridische grondslag

Artikel 39 van de ordonnantie tot opstelling van een kader voor het waterbeleid in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (hierna 'waterordonnantie') machtigt BRUGEL om tariefmethodologieën op te stellen.

In de tariefmethodologie¹ is het volgende vastgelegd:

de operator kan in zijn tariefvoorstel een vast extra bedrag opnemen om eventuele innovatieprojecten te betalen. Voor zover deze kosten voor de operator inkomsten zijn en er geen zichtbare boekhoudkundige kosten als tegenprestatie aan zijn verbonden, worden ze als niet-boekhoudkundige kosten beschouwd.

Deze innoverende projecten moeten, samen met hun begroting, het voorwerp zijn van overleg tussen de regulator en de operator en elk project moet voor zijn uitvoering uitdrukkelijk door BRUGEL worden goedgekeurd.

Concreet moet het bedrag van de innovatie-enveloppe die in het tariefvoorstel van de operator wordt opgenomen, uitgebreid worden gemotiveerd voor wat betreft:

- *het innoverende karakter van het project;*
- *de investeringsbedragen en/of de bijkomende kosten die de projecten met zich meebrengen;*
- *de uitvoering van alle voorgestelde projecten (voornaamste stappen en termijnen).*

Het bedrag van de innovatie-enveloppe zal worden beschouwd als een niet-beheersbare kostenpost. Alleen de bijkomende kosten in vergelijking met de 'AS IS-situatie worden in aanmerking genomen. In het geval dat de operator geen concreet project voorstelt, is de innovatie-enveloppe gelijk aan 0.

BRUGEL heeft in zijn beslissing betreffende de goedkeuring van het tariefvoorstel van VIVAQUA (beslissing 181²) een bedrag van 500 k€ per jaar voor innovatieprojecten goedgekeurd. De motivering hiervoor is om initiatieven met betrekking tot nieuwe technologieën te kunnen ontwikkelen ten behoeve van de Brusselse klanten. In het kader van zijn controle achteraf van de regulatoire rekeningen controleert BRUGEL elk jaar de juiste besteding van de aan deze projecten toegekende bedragen (gebruik, eventuele verwerpingen, overdracht naar de saldi in geval van niet-gebruik, enz.).

Dit document wil dus een antwoord bieden op het door VIVAQUA geformuleerde verzoek om het project 'Studie en karakterisering van de verschillende compartimenten in de watervoerende lagen van de Henevallei in de context van een PFAS-vervuiling' als innoverend te erkennen (in de zin van de tariefmethodologie) en de ermee verband houdende kosten als niet-beheersbaar te beschouwen.

¹ Gepubliceerd op de website van BRUGEL: https://www.brugel.brussels/nl_BE/themes/water-17/tariefmethodologie-2022-2026-446

²<https://brugel.brussels/publication/document/beslissingen/2021/nl/BESLISSING-181-GOEDKEURING-AANGEPASTE-TARIEFVOORSTEL-VIVAQUA-2022-2026.pdf>

2 Verloop van de procedure

BRUGEL heeft op 25 november 2024 van VIVAQUA een officiële aanvraag tot indiening van het innovatieproject 'Studie en karakterisering van de verschillende compartimenten in de watervoerende lagen van de Henevallei in de context van een PFAS-vervuiling' ontvangen. Dit project werd op 24 september 2024 voor het eerst aan BRUGEL voorgesteld.

Na ontvangst van het aanvraagdossier, waarin het project werd beschreven, heeft BRUGEL meerdere vragen geformuleerd, die op 27 november 2024 via e-mail naar VIVAQUA werden gestuurd. De antwoorden werden op 6 december 2024 ontvangen.

3 Inhoud van de aanvraag van VIVAQUA

Dit project heeft tot doel om nieuwe kennis te verschaffen over de verschillende watervoerende lagen van de Henevallei, een simulatie- en voorspellingsinstrument te ontwikkelen voor het beheer van de PFAS-vervuiling die een impact heeft op talrijke VIVAQUA- en IDEA³-winningsgebieden en om mogelijke oplossingen voor te stellen voor het verminderen van de PFAS-concentraties in het waterwinningsgebied van Nimy (VIVAQUA). Met andere woorden: de verwachte resultaten van dit project moeten het mogelijk maken om de behandelingen met actieve kool te optimaliseren en zo de operationele kosten te verlagen. Door een proactief beheer van de opkomende verontreinigende stoffen aan te nemen, wil VIVAQUA bovendien de watergebruikers geruststellen door middel van een transparant risicobeheer en zodoende hun vertrouwen in de drinkwaterdistributiediensten behouden.

VIVAQUA voorziet in een project dat van januari 2025 tot december 2028 zal lopen en waarvan de totale kosten door VIVAQUA op 786.500 euro worden geraamd. Dit project zal worden uitgevoerd in samenwerking met de afdeling Fundamentele en Toegepaste Geologie van de Universiteit van Bergen (UMONS) en omvat dus twee afzonderlijke uitgavenramingen volgens de partners. De kosten in verband met de UMONS zijn, tenzij het project wordt stopgezet of ingrijpend gewijzigd, al voor de komende vier jaar vastgesteld op 66.600 euro per jaar. De uitgaven die verband houden met de eigen activiteiten van VIVAQUA (of van de onderaannemers), worden geraamd op basis van enerzijds de omvang van de verrichtingen en werkzaamheden die VIVAQUA uitvoert voor het goede verloop van het project en anderzijds op basis van de best beschikbare schattingen van de eenheidskosten. Deze uitgaven zouden door hun aard kunnen afwijken van de in het aanvraagdossier gemaakte raming.

³ Intercommunale die instaat voor de territoriale ontwikkeling van 'Coeur du Hainaut'

4 Standpunt van BRUGEL ten opzichte van de door VIVAQUA geformuleerde vraag

4.1 Context van de aanvraag

Het officiële verzoek van VIVAQUA werd op 27 november ontvangen voor een project dat op 1 januari 2025 van start gaat. BRUGEL heeft de analyse uitgevoerd, zijn vragen gestuurd en het innovatief project op 18 december goedgekeurd. BRUGEL heeft zijn uiterste best gedaan om de beslissing zo snel mogelijk te nemen, maar wil VIVAQUA er vanuit het oogpunt van goede praktijk op wijzen dat het de voorkeur verdient om het aanvraagdossier ruim vóór de gewenste start van het project in te dienen.

Aangezien het project zich uitstrekt tot na de huidige tariefperiode, **zal de karakterisering van de kosten van het project voor de periode na 31 december 2026 onder de volgende tariefmethodologie vallen.** Het is echter duidelijk dat het innoverende karakter van het project door BRUGEL wordt erkend tot het aangekondigde einde ervan, d.w.z. december 2028.

4.2 Inhoud van de aanvraag

4.2.1 Innoverend karakter van het project

De motivering van de methodologie verwijst naar de definitie van de OESO:

'Een innovatie is de realisatie van een nieuw of merkbaar verbeterd product (een goed of een dienst) of procedé, een nieuwe commercialiseringsmethode of een nieuwe organisatiemethode binnen de praktijk van de onderneming, de organisatie van de werkplek of de externe betrekkingen.'

Daarnaast wordt in de motivering van de methodologie verduidelijkt dat een innovatief project *'de operator in staat stelt om initiatieven te nemen die van potentieel belang kunnen zijn voor de gebruikers en het Gewest. Bovendien moet een innovatief project direct kunnen worden stilgezet zonder dat dit een negatieve impact heeft op de operator.'*

BRUGEL heeft verschillende vragen gesteld om na te gaan of het voorgestelde project daadwerkelijk met de principes van de methodologie overeenstemt. VIVAQUA heeft deze vragen op een gedetailleerde manier beantwoord en een nieuw aangepast dossier ter goedkeuring voorgelegd.

Deze antwoorden en de elementen in het aanvraagdossier laten BRUGEL toe om vast te stellen dat **dit project beantwoordt aan het concept van innovatief project, zoals gedefinieerd in de tariefmethodologie en de motivering van de methodologie.**

4.2.2 De investeringsbedragen en/of de bijkomende kosten

4.2.2.1 Investeringsbedragen en materialen

Het project voorziet in de installatie van 5 piëzometers in 2025 die het mogelijk zullen maken om de digitale modellen te kalibreren en tests op het terrein uit te voeren, voor een

totaalbedrag van 100.000 euro. Dit project omvat ook de plaatsing van 80 *data*loggersondes voor een budget van 40.000 euro. VIVAQUA stelt voor om de piëzometers en de sondes over een periode van 5 jaar af te schrijven. Het door VIVAQUA voorgestelde budget voor de periode 2025-2028 houdt dus slechts rekening met 4/5 van de totale kosten voor het installeren van de piëzometers en de sondes.

VIVAQUA bevestigt het waarschijnlijke, maar nog onbepaalde toekomstige gebruik, in het bijzonder voor andere innovatieprojecten, van piëzometers na het einde van het innovatief project, maar mogelijk ook na 5 jaar. **BRUGEL is daarom van mening dat de afschrijving van deze installatiekosten over een periode van 5 jaar niet voldoende gerechtvaardigd is en vraagt aan VIVAQUA om al deze kosten ten laste te nemen tijdens het jaar van de installatie/oplevering** van de piëzometers en alle andere apparatuur (sondes, DTS, fluorimeters, ...) die voor de uitvoering van dit innovatief project nodig is. Het geraamde budget zou dus 386.000 euro bedragen en niet 350.000, zoals weergegeven in het aanvraagdossier. Het geraamde budget voor de kosten van de uitbesteding en de uitrusting van VIVAQUA zou volgens de onderstaande tabel moeten zijn verdeeld.

Jaar	Kosten uitbesteding en uitrusting van VIVAQUA (€)
2025	198.000
2026	130.000
2027	58.000
2028	0
Totaal	386.000

Tabel 1: Kosten voor de uitbesteding en de uitrusting/het materiaal per jaar, zonder afschrijving, voor VIVAQUA

4.2.2.2 Personeelskosten van VIVAQUA

VIVAQUA stelt voor zijn deel een budget voor, waarvan 1/3 de personeelskosten dekt (170.100 euro). Voor dit project zal er geen personeel worden aangeworven. Het zijn de huidige medewerkers van VIVAQUA die zullen worden ingezet voor de projectcoördinatie, de analyses, de plaatsing van piëzometers en andere sondes, evenals de uitvoering van tests op het terrein. VIVAQUA verduidelijkt dat de totale benodigde interne personeelsleden iets minder dan een halftijdse betrekking vertegenwoordigen. VIVAQUA stelt voor om een register bij te houden van de prestaties die door zijn personeel worden uitgevoerd, dat ter beschikking van BRUGEL wordt gesteld, ter verantwoording van de bedragen die voor de innovatie-enveloppe zullen worden opgenomen.

Dit stemt echter niet overeen met de tariefmethodologie waarin wordt verduidelijkt dat *'alleen de bijkomende kosten in vergelijking met de 'AS IS'-situatie worden in aanmerking genomen'*. **BRUGEL wijst erop dat de personeelskosten van VIVAQUA dus niet in aanmerking komen voor de innovatie-enveloppe.** Zij zullen bij de controle achteraf dan ook worden afgewezen als zij toch worden ingediend.

4.2.3 Uitvoering van het project

Het project is opgedeeld in verschillende operationele doelstellingen:

- de monitoring van de grondwaterstromen, de hydrochemische eigenschappen, de PFAS-vervuiling en de herkomst van het water (januari 2025 - juli 2026);
- de studie van de interacties tussen de verschillende compartimenten/watervoerende lagen (april 2026 - januari 2028);
- de ontwikkeling van een beslissingsondersteunend instrument - digitale modellering van stromen en transport van soluties op het niveau van het waterwinningsgebied van Nimy (februari 2028 - december 2028)

De acties die nodig zijn om deze operationele doelstellingen te verwezenlijken, worden in detail toegelicht en tonen de operationalisering van dit project aan. BRUGEL zal de evolutie van het project in het licht van de aangekondigde operationele doelstellingen gemakkelijk kunnen opvolgen en beoordelen.

Bovendien heeft VIVAQUA in het gewijzigde dossier de andere beschikbare financieringen uiteengezet om de komende jaren piëzometers te installeren en analyses uit te voeren die een aanvulling vormen op de analyses die in dit innovatief project worden overwogen. **BRUGEL is dus van mening dat de kennis die dit innovatief project oplevert, kan worden gemaximaliseerd voor VIVAQUA, zijn partners en de Brusselse gebruikers.** De start van dit project in januari 2025 lijkt dan ook gepast.

4.3 Opvolgings- en controlemodaliteiten van BRUGEL

BRUGEL zet hieronder de opvolgingsmodaliteiten uiteen die moeten worden toegepast voor het innovatieproject '*Studie en karakterisering van de verschillende compartimenten in de watervoerende lagen van de Henevallei in de context van een PFAS-vervuiling*'.

Elk jaar, op het moment van het ex-postrapport van jaar Y-1, bezorgt VIVAQUA aan BRUGEL een technisch-financiële follow-up, een gedetailleerd overzicht van de aan het innovatief project toegerekende kosten, evenals - indien van toepassing - het gedetailleerde overzicht van de ontvangen / erkende subsidies (of een andere financiële bijdrage van een andere partij).

Om de uitvoering van de fasen en deadlines van het project te kunnen opvolgen, vraagt **BRUGEL bovendien om op één vergadering per jaar van het begeleidingscomité voor dit project te worden uitgenodigd.** In de loop van deze vergadering zullen de volgende onderwerpen worden voorgesteld:

- het jaarverslag over de vorderingsstaat van het project;
- de budgetopvolging (gemaakte/gebudgetteerde kosten) van het afgelopen jaar en sinds het begin van het project;
- de beslissing om het project voor te zetten/stop te zetten;
- de tussentijdse resultaten;
- het herziene budget van het project voor de volgende jaren (raming tot de voltooiing).

5 Beslissing

Rekening houdend met wat voorafgaat, heeft de raad van bestuur van BRUGEL beslist om:

- het innoverende karakter van het innovatieproject '*Studie en karakterisering van de verschillende compartimenten in de watervoerende lagen van de Henevallei in de context van een PFAS-vervuiling*' te erkennen;
- de kosten 2025-2026 in de innovatie-enveloppe van het tariefvoorstel (niet-beheersbaar) te karakteriseren, die door BRUGEL (op basis van het VIVAQUA-dossier) op 519.200 euro werden geraamd.

Deze beslissing van BRUGEL wordt uitgebracht onder voorbehoud:

- van de naleving van de in punt 4.2.2. van deze beslissing vermelde bepalingen;
- van het feit dat VIVAQUA de opvolgingsmodaliteiten implementeert, zoals bepaald in punt 4.3 van deze beslissing.

6 Algemeen voorbehoud

BRUGEL heeft deze beslissing goedgekeurd en heeft zich uitgesproken op basis van alle elementen waarover hij beschikte. Indien bij latere controles zou blijken dat de informatie foutief is en eventueel moet worden aangepast, kan BRUGEL zijn beslissing herzien. BRUGEL behoudt zich het recht voor om nog verantwoordingselementen te onderzoeken en te vragen met betrekking tot het redelijke karakter van bepaalde elementen van de gemaakte kosten voor dit project in de loop van de volgende jaren.

7 Beroep

Tegen deze beslissing kan beroep worden aangetekend bij het Marktenhof van Brussel in overeenstemming met artikel 39/4, § 1 van de elektriciteitsordonnantie: '*Tegen de tariefbeslissingen die BRUGEL neemt op basis van afdeling VIII kan een beroep worden ingesteld bij het Marktenhof, zetelend in kort geding.*'

De termijn daarvoor bedraagt '*30 dagen vanaf de kennisgeving van de beslissing of, voor de betrokken personen aan wie de beslissing niet werd bekendgemaakt, binnen een termijn van 30 dagen vanaf de publicatie van de beslissing of, indien ze niet werd gepubliceerd, binnen een termijn van 30 dagen vanaf de kennisname ervan*', in overeenstemming met artikel 29^{quater} § 2 van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt.

Deze beslissing kan het voorwerp uitmaken van een klacht tot heroverweging bij BRUGEL binnen een termijn van 2 maanden na publicatie ervan in overeenstemming met artikel 30^{decies} van de elektriciteitsordonnantie. Deze klacht heeft geen opschortende werking. In geval van een klacht tot heroverweging in overeenstemming met artikel 30^{decies} wordt deze termijn van 30 dagen opgeschort tot de mededeling van de beslissing over de klacht door BRUGEL, of bij ontstentenis van een beslissing door BRUGEL, tot het verstrijken van de in artikel 30^{decies}, § 2, bedoelde termijn.

* *

*